

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8CoPr/8/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113201461
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Krajčo
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1113201461.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ondreja Krajča a členiek senátu JUDr. Jany Vičkovej a JUDr. Moniky Holickej, v spore žalobcu: L. V., O.. XX.XX.XXXX, V. F. G. XX, F. G., zastúpený: SODOMA VULGAN, spol. s r.o., advokátska kancelária, so sídlom Kominárska 2,4, Bratislava, proti žalovanému: Železnice Slovenskej republiky, Bratislava v skrátenej forme "ŽSR", so sídlom Klemensova 8, Bratislava, IČO: 31 364 501 o zaplatenie mzdových nárokov, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 22. marca 2023, č. k. 19Cpr/1/2013 - 514, takto

rozhodol:

Odvolací súd odvolanie žalobcu proti výroku II. napadnutého rozsudku odmieta.

Vo výroku o zastavení konania v časti o zaplatenie 2.014,92 eur s príslušenstvom napadnutý rozsudok potvrdzuje.

Vo zvyšnej časti napadnutý rozsudok mení tak, že žalovaný je povinný do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku zaplatiť žalobcovi sumu 924,30 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 62,82 eur od 13.6.2011 do zaplatenia, zo sumy 76,68 eur od 13.7.2011 do zaplatenia, zo sumy 68,05 eur od 13.8.2011 do zaplatenia, zo sumy 62,82 eur od 13.9.2011 do zaplatenia, zo sumy 68,16 eur od 13.10.2011 do zaplatenia, zo sumy 70,67 eur od 13.11.2011 do zaplatenia, zo sumy 68,16 eur od 13.12.2011 do zaplatenia, zo sumy 62,82 eur od 13.1.2012 do zaplatenia, zo sumy 74,92 eur od 13.2.2012 do zaplatenia, zo sumy 88,74 eur od 13.3.2012 do zaplatenia, zo sumy 22,48 eur od 13.4.2012 do zaplatenia, zo sumy 67,43 eur od 13.5.2012 do zaplatenia, zo sumy 69,36 eur od 13.6.2012 do zaplatenia, zo sumy 61,19 eur od 13.7.2012 do zaplatenia a vo zvyšku žalobu zamietá.

Žalovaný má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 58,60 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 760,64 eur spolu s príslušenstvom, konanie v časti o zaplatenie 2.014,92 eura s príslušenstvom zastavil, vo zvyšnej časti žalobu zamietol a žiadnej zo strán sporu nepriznal nárok na náhradu trov konania. Skutkové zistenia nadobudnuté vykonaným dokazovaním po právnej stránke posúdil podľa § 96 ods. 1, 2 a 3, § 119 ods. 1, 2 a 3 a § 231 ods. 1 Zákonníka práce a podľa § 100 a § 101 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že žaloba žalobcu je čiastočne dôvodná. Na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalovaný v roku 2012 vyplatil žalobcovi nároky na neaktívnu pracovnú pohotovosť na pracovisku v hodinových sumách 1,89 eur za rok 2009, 1,97 eur za rok 2010, 2,03 eur za rok 2011 a 2,09 eur za rok 2012 ako to vyplývalo z kolektívnej zmluvy. Konštatoval, že žalobcovi za čas neaktívnej pracovnej pohotovosti, počas ktorej sa musel zdržiavať na pracovisku, patrí za každú hodinu mzda vo výške pomernej časti základnej zložky mzdy. Základnou zložkou mzdy žalobcu bol jeho tarifný plat, ktorý

mu bol poskytovaný za odpracovaný čas - mesačne (§119 ods. 3 Zákonníka práce). Pomernou časťou základnej zložky mzdy je tak suma, ktorá zodpovedá podielu základnej zložky mzdy a fondu pracovného času za ten ktorý kalendárny mesiac. Zároveň ide o postup aplikovaný znalcom v inej veci (znalecký posudok C.. G.). V prípade žalobcu pomerná časť základnej zložky mzdy, ktorá prináleží žalobcovi nebola nižšia ako minimálny mzdový nárok, resp. minimálnej mzdy v eurách za hodinu podľa osobitného predpisu (§ 96 ods. 3 Zákonníka práce). Takto vypočítaná pomerná časť základnej zložky mzdy je však vyššia, ako suma vyplácaná žalovaným na základe kolektívnej zmluvy. Uvedená skutočnosť nebola medzi stranami sporná. Žalovaný však argumentoval, že nároky žalobcu boli vzhľadom na ustanovenia kolektívnej zmluvy v plnom rozsahu uspokojené, pričom poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29.04.2019, sp. zn. 4Cdo/165/2018, v ktorom súd v obdobnom konaní poukázal na zásadu pacta sunt servanda, a teda pokiaľ kolektívnu zmluvou dohodnutá hodinová mzda za pracovnú pohotovosť je v súlade s minimálnymi požiadavkami zákonníka práce (minimálnym mzdovým nárokom, resp. minimálnou mzdou), je potrebné túto dohodu považovať za platnú. S touto argumentáciou žalovaného sa však súd prvej inštancie nestotožnil. Uvedený záver Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bol vyslovený v inom konaní (a teda nie je záväzný pre rozhodnutie v tomto konaní) a mimo rozsah dovolacieho prieskumu. Poukázal aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31.03.2022, sp. zn. 5Cdo/119/2020, v ktorom Najvyšší súd dospel k opačnému záveru. Zákon v § 96 ods. 3 Zákonníka práce dáva odpoveď na to, aká mzda zamestnancovi patrí, ide teda o zákonný nárok a preto kolektívnu zmluvou nemožno dohodnúť tento nárok v nižšej, teda menej výhodnej, výške s poukazom na § 231 ods. 1 Zákonníka práce. Žalovaný argumentoval, že je zákonom aprobované, ak sa strany na odmeňovaní podľa § 96 ods. 3 Zákonníka práce dohodnú pokiaľ takto dohodnutá mzda bude vyššia ako minimálna mzda. Táto argumentácia žalovaného však podľa súdu prvej inštancie nebola správna. Žalovaný v podstate tvrdil, že zákon v ustanovení § 96 ods. 3 Zákonníka práce stanovil iba spodnú hranicu a to minimálnu mzdu. Nemožno ale ignorovať ustanovenie § 231 ods. 1 Zákonníka práce, podľa ktorého nemožno kolektívnu zmluvou dohodnúť odmeňovanie nevýhodnejšie ako priznáva zákon. Neobstál teda ani argument, že žalobca by tak mal nárok na mzdu za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti na pracovisku v rovnakej výške ako pri výkone práce. Pri odmeňovaní podľa § 96 ods. 3 Zákonníka práce sa vychádza iba zo základnej zložky mzdy, ktorá v zmysle zákonníka práce nemusí byť vo výške minimálnej mzdy. Výšku minimálnej mzdy musia dosiahnuť všetky dohodnuté zložky mzdy (§119 ods. 1 a § 119 ods. 3 Zákonníka práce). V súvislosti s námietkou premlčania vznesenou žalovaným súd dospel k záveru, že táto je podaná dôvodne. Nevzhladol žiadnu konkrétnu okolnosť na strane žalovaného, pre ktorú by malo dôjsť k premlčaniu nároku a v dôsledku čoho by súd mohol dospieť k záveru o rozpore podanej námietky s dobrými mravmi. Takúto okolnosť napokon neoznačil ani sám žalobca, iba sa obmedzil za to, že ide o pracovnoprávny spor a žalovaný sa na úkor zamestnancov snažil ušetriť mzdové prostriedky. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že žalobca svoj nárok uplatňoval v priebehu konania značne neprehľadne a chaoticky. Nebolo sporné, že ide o nároky žalobcu za odpočinok na pracovisku, bolo však povinnosťou žalobcu svoje nároky zrozumiteľným spôsobom uviesť. Pôvodný nárok žalobcu bol nesprávne uplatnený minimálne v rozsahu vykonanej pracovnej pohotovosti (teda počtu hodín, za ktorý si nárok uplatňoval). Žalobca bez ohľadu na právny dôvod neskoršieho rozšírenia žaloby uvádzal rôzne sumy, ktoré požadoval, ako aj tie, ktoré mal prijať od žalovaného ako plnenia jeho nárokov. Sám žalobca však vo svojom vyjadrení zo dňa 14.03.2023 uviedol, že žalovaným nárokom nie sú pôvodne uplatnené sumy, ale len rozdiel medzi sumou už vyplatenou a zákonným nárokom žalobcu (vrátane úrokov z omeškania). Žalobca si zároveň až podaním zo dňa 02.04.2015 riadne uplatnil aj nárok za obdobia roku 2012 a úrok z omeškania vo výškach prislúchajúcich k jednotlivým mesiacom (teda nie úrok stanovený pevnou sumou). Žalobca pôvodne úrok z omeškania stanovoval pevnou sumou, v ktorej ako sám žalobca uviedol zohľadnil aj plnenia žalovaného. V poslednom podaní zo dňa 14.03.2023 žalobca sám tvrdil, že pôvodne uplatnený nárok na úrok z omeškania si neuplatňuje, uplatňuje si iba nárok, vrátane úroku z omeškania z rozdielu doposiaľ nevyplatennej mzdy, preto súd prihliadal iba na úroky z omeškania uplatnené si podaním zo dňa 02.04.2015. Na nárok na úroky z omeškania uplatnené si podaním zo dňa 11.06.2014 neprihliadlo, keď tieto pôvodne boli stanovené pevnou sumou ako "zvýšený úrok z omeškania", ako aj vzhľadom na to, že takto vyčíslené nároky v tom čase vychádzali z iného rozsahu pracovnej pohotovosti a zahrňovali nároky už žalovaným vyplatené. Vo vzťahu k uplatnenému nároku z omeškania vychádzal až z podania 02.04.2015 a z uvedeného dôvodu nárok na úroky z omeškania uplatnené za mzdu splatnú pred týmto dátumom považoval za premlčané. Vzhľadom na dôvodne vznesenú námietku premlčania zo strany žalovaného považoval za nepremičanú len časť nárokov (istinu) uplatnených podaním doručeným súdu dňa 11.06.2014. Súd prvej inštancie tak priznal žalobcovi istinu pozostávajúcu zo mzdových nárokov za obdobie máj až december 2011 a následne istinu aj s úrokmi za obdobie od marca do júna 2012

(nároky na január a február považoval taktiež za premlčané, keď tieto si uplatnil žalobca až podaním zo dňa 02.04.2015). Vzhľadom na to, že žalobca si podaním zo dňa 14.3.2023 uplatňoval sumu mzdových nárokov vo výške 2.459,73 eur s príslušenstvom a predmetom konania bol nárok žalobcu vo výške 4.474,65 eur s príslušenstvom (zmena petitu prijatá uznesením zo dňa 16.09.2014), súd konanie v časti 2.014,92 eur s príslušenstvom zastavil, keď túto zmenu v časti vyhodnotil ako späťvzatie žaloby s poukazom na § 145 ods. 2 C.s.p. Žalobca mal v celom priznanom období tarifný plat 553,73 eur (čo sporné nebolo). Spornými ani nebol fond pracovného času v jednotlivých mesiacoch a množstvo hodín pracovnej pohotovosti. Fond pracovného času v mesiacoch máj, júl, august, október a december roka 2011 bol vo výške 165,85 hodiny. V mesiacoch jún, september a november roka 2011 bol fond pracovného času 160,5 hodiny. Pomerná časť základnej zložky mzdy (tarifný plat/fond pracovného času) teda predstavovala sumu 3,34 eur za hodinu v mesiacoch máj, júl, august, október a december a 3,45 eur za hodinu v mesiacoch jún, september a november. Žalovaný v tomto období vyplácal žalobcovi mzdu za pracovnú pohotovosť vo výške 2,03 eur za hodinu. Počet hodín pracovnej pohotovosti za jednotlivé mesiace, za ktoré žalobcovi patrí mzda bol 48 hodín za mesiac máj, 54 hodín za mesiac jún, 52 hodín za mesiac júl, 48 hodín za mesiac august, 48 hodín za mesiac september, 54 hodín za mesiac október, 48 hodín za mesiac november a 48 hodín za mesiac december. Rozdiel medzi vyplatenou mzdou a mzdou na ktorú mal žalobca nárok je tak 62,82 eur za máj, 76,68 eur za jún, 68,05 eur za júl, 62,82 eur za august, 68,16 eur za september, 70,67 eur za október, 68,16 eur za november a 62,82 za december, spolu 540,18 eur. Za rok 2012 súd priznal nárok v súlade s výpočtom žalobcu. Žalobca mal tarifný plat 553,73 eur. Fond pracovného času bol v mesiaci marec 165,85 hodiny, v mesiaci máj 160,50 hodiny a v mesiaci jún 165,85 hodiny. Pomerná časť základnej zložky mzdy u žalobcu predstavovala sumu 3,34 eur za mesiac marec, 3,34 eur za mesiac apríl, 3,45 eur za mesiac máj a 3,34 eur za mesiac jún. Počet hodín pracovnej pohotovosti za jednotlivé mesiace, za ktoré žalobcovi patrí mzda bol 18 hodín za mesiac marec, 54 hodín za mesiac apríl, 51 hodín za mesiac máj a 49 hodín za mesiac jún. Žalovaný vyplatil žalobcovi mzdu vo výške 2,09 eur za hodinu za rok 2012. Rozdiel tak je suma 22,48 eur za mesiac marec, 67,43 eur za mesiac apríl, 69,36 eur za mesiac máj a 61,19 eur za mesiac jún, spolu 220,46 eur. Súd tak žalobe vyhovel v časti 760,64 eur, ako aj v časti úrokov z omeškania zo súm za marec až jún roku 2012, ktoré boli splatné vždy k 12. dňu nasledujúceho mesiaca, teda od 13. dňa, ktorým sa žalovaný dostal do omeškania. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol vzhľadom na dôvodne vznesenú námietku premlčania.

2. Proti tomuto rozsudku, výslovne do všetkých jeho výrokov, podal v zákonom stanovenej lehote žalobca odvolanie, z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. h) a f) C.s.p, nakoľko mal za to, že súd prvej inštancie vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci a rovnako dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie alebo alternatívne, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že uloží žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.459,73 eur s úrokmi z omeškania a prizná mu náhradu trov konania v plnom rozsahu. Uviedol, že súd prvej inštancie nepostupoval správne, keď prihliadol iba na úroky z omeškania uplatnené si podaním zo dňa 02.04.2015, keďže mal za preukázané, že žalobca vo svojom podaní zo dňa 14.03.2023 sám tvrdil, že pôvodne uplatnený nárok na úrok z omeškania si už neuplatňuje. Žalobca v podaní zo dňa 14.03.2023 uviedol, že si neuplatňuje len sumu 260,83 eur označenú ako "penále". Žalobca si v tomto konaní žalobou doručenou súdu dňa 16.01.2013 uplatnil nárok na zaplatenie 531,22 eur s príslušenstvom z titulu nedoplatku na mzde za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti na pracovisku. Uvedená suma bola len hrubým odhadom, keďže v čase podania žaloby žalobca nedisponoval všetkými potrebnými dokladmi. Následne dňa 11.06.2014 žalobca pristúpil k rozšíreniu žaloby a uplatnil si nárok na sumu 4.474,65 eur a úrok z omeškania vo výške 991,92 eur. Dňa 02.04.2015 žalobca zmenil svoju žalobu na istinu vo výške 3.741,77 eur a úroky z omeškania v percentuálnom určení od jednotlivých výplatných termínov. Žalobca podaním doručeným súdu dňa 14.3.2023 opäť zmenil žalobu tak, že od žalovaného požadoval zaplatenie sumy 2.459,73 eur spolu s úrokom z omeškania za jednotlivé mesiace, kedy bola mzda splatná. Žalobcovi nie je známe, prečo súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní opomenul skutočnosť, že po procesnej rovine bol aj podaním zo dňa 11.06.2014 uplatnený nárok z titulu nedoplatkov na mzde, a to v úrokoch z omeškania stanovených pevnou sumou vo výške 991,92 eur. Týmto podaním prišlo taktiež k pretnutiu plynutia premlčacej doby, a nie až podaním zo dňa 02.04.2015. Podanie zo dňa 11.06.2014 obsahovalo v časti istiny najširšie vymedzenie jeho nárokov, ktoré nebolo založené na správnom výpočte, čo korigoval podaním zo dňa 14.03.2023. Nikde však neuviedol, že sa vzdáva nárokov uplatnených v podaní zo dňa 11.06.2014 a takýto záver súdu je nutné považovať za nesprávny. Podaním zo dňa 02.04.2015 síce zmenil uplatnený výpočet úrokov z omeškania na úroky z omeškania určené percentuálne od

dátumu splatnosti jednotlivých výplat, avšak po procesnej rovine netreba opomenúť, že aj podaním zo dňa 11.06.2014 a uplatnením úrokov z omeškania pevnou sumou vo výške 991,92 eur prišlo k "pretnutiu" plynutia premlčacej lehoty. Preto má okrem úrokov z omeškania, ktoré mu boli priznané napadnutým rozsudkom nárok aj na úroky z omeškania za nepremičané obdobie 3 roky späť od 11.06.2014. Záver súdu prvej inštancie podľa ktorého neprihliadal na úroky z omeškania uplatnené v podaní žalobcu zo dňa 11.06.2014 vníma žalobca ako rozporný so zákonom, nakoľko v zmysle § 140 ods. 1 a 2 C.s.p. zmenou žaloby je rozšírenie uplatneného práva, uplatnenie iného práva alebo podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností. Má za to, že zmena jeho právnej kvalifikácie nároku nie je zmenou žaloby, nakoľko právna kvalifikácia uvedená v žalobe nie je pre súd právne záväzná, keďže civilné konanie vychádza z princípu iura novit curia. Zmena právnej kvalifikácie uplatneného nároku počas súdneho konania nemôže mať vplyv na premlčanie uplatneného práva. Prvostupňový súd v posudzovaní premlčania ním uplatneného nároku opomenul skutočnosť, že žalovaný mu uhradil časť nároku na mzdu za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti, pričom pri úhrade jasne nešpecifikoval, aký nárok je uspokojovaný. V takom prípade mal súd aplikovať § 34 Zákonníka práce, podľa ktorého platí, že v prípade, ak je zamestnávateľ povinný uspokojiť viac peňažných nárokov zamestnanca, pričom poskytnuté plnenie nestačí na vyrovnanie všetkých peňažných nárokov, má sa za to, že je uspokojený nárok najskôr splatný, pokiaľ zamestnávateľ pri plnení výslovne nevyhlási, že uspokojuje iný nárok. Súd opomenul, že premlčanou taktiež nemôže byť suma uplatnená samotnou žalobou vo výške 531,32 eur, bez ohľadu na jej právnu kvalifikáciu. V žalobe dostatočne špecifikoval, že ide o nedoplatky na mzde, a pri aplikácii zásady iura novit curia je ním uvedená právna kvalifikácia nároku bez právnej relevancie. Smerodajné je, že si žalobou uplatnil nárok vo výške 531,32 eur z titulu nedoplatkov na mzde, a jeho nároky nemôžu byť ani vo výške tejto uplatnenej sumy premlčané. Prvoinštančný súd prišiel k záveru, že jeho nároky na istinu pozostávajúce z nedoplatkov na mzde vo výplatných termínoch za máj až december 2011, spolu vo výške 540,18 eur sú oprávnené. Úroky z omeškania však súd nesprávne priznal iba z istín za mesiace marec až jún 2012, t.j. pokrývajú výplatné termíny istín 3 roky späť od podania 02.04.2015 z titulu premlčania. Ak však súd prišiel k záveru, že má nárok na istinu aj za mesiace v roku 2011, tak má nárok aj na úroky z omeškania v zmysle pripustenej zmeny žaloby z tejto istiny, hoc aj iba za nepremičaný časový úsek 3 rokov späť od uplatnenia percentuálnych úrokov z jednotlivých istín. Uvedené platí aj pre ostatné mesiace istiny, ktoré mu súd priznal za rok 2011, ako aj za istinu, ktorú pokrýva suma uplatnená žalobou vo výške 531,22 eur, ktorá taktiež nie je premlčaná.

3. Proti výroku II. tohto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie aj žalovaný, domáhajúc sa aby odvolací súd napadnutý rozsudok v časti výroku II. zmenil, a žalobu v celom rozsahu zamietol. Uviedol, že základnou povinnosťou žalobcu v konaní je povinnosť tvrdiť relevantné skutočnosti v rozsahu, aby bolo možné posúdiť dôvodnosť uplatneného nároku. Predpokladom úspešnosti žaloby je teda (i) najskôr relevantné skutočnosti tvrdiť a (ii) potom ich preukázať príslušnými listinnými alebo inými dôkazmi. Týmto požiadavkám žalobca, podľa názoru žalovaného, neučinil zadosť. Zo žaloby vyplýva, že žalobou doručenou súdu dňa 16.01.2013 sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 531,32 eur titulom úroku z omeškania z neuhradenej mzdy za pracovnú pohotovosť. Žalobca následne podaním zo dňa 11.6.2014 rozšíril žalobu s poukazom na výsledky kontroly Inšpektorátu práce Žilina na sumu 4.474,65 eur istiny a "zvyšný úrok z omeškania". Na základe uvedeného rozšíril požadovaný nárok s tým, že požaduje sumu 4.474,65 eur a zvyšný úrok z omeškania vo výške 991,92 eur. Podaním zo dňa 02.04.2015 žalobca opätovne rozšíril žalobu tak, že požadoval zaplatenie sumy 3.741,77 eur spolu s príslušným úrokom z omeškania odo dňa splatnosti jednotlivých mzdových nárokov v období 08/2009-06/2012. Žalobca napokon podaním doručeným súdu dňa 14.3.2023 opätovne zmenil žalobu tak, že požadoval zaplatenie sumy 2.459,73 eur spolu s úrokom z omeškania za jednotlivé mesiace, kedy bola mzda splatná. Žalobca upravil žalovaný nárok tak, že požadoval doplatenie mzdy v rozsahu podľa § 96 ods. 3 zákonníka práce a teda ako pomernú časť základnej zložky mzdy za každú hodinu neaktívnej pracovnej pohotovosti na pracovisku, pričom zohľadnil už vyplatenú časť mzdy v zmysle ustanovení kolektívnej zmluvy. Treba uviesť, že nie je postačujúce, že žalobca "iba" pozmenil právnu kvalifikáciu nároku, príp. jeho výšku, s odôvodnením, že "súd právo pozná". Pri posúdení zmeny právneho posúdenia žalovaného nároku totiž nejde len o samotnú výšku žalovanej pohľadávky alebo jej časť, ale aj o jej právny základ odvíjajúci sa od skutkových tvrdení žalobcu. Podľa súdnej praxe totiž obsah žaloby nie je tvorený výlučne žalobným návrhom (petitum), ale aj rozhodujúcimi skutkovými tvrdeniami - opísaním skutkového deja (causa petendi). Súd je viazaný petitom žaloby po obsahovej stránke a tento petit je potrebné vykladať v súvislosti so skutkovými tvrdeniami v žalobe. Súd má skúmať celý obsah podanej žaloby, nielen samotný žalobný návrh (R 14/2021, uznesenie NS SR z 25.11.2020, sp. zn. 7 Cdo 268/2019). Inými slovami, dôvodnosť žaloby a jej právne posúdenie vykonáva súd v kontexte skutkových tvrdení

žalobcu. Preto súd mal posudzovať obsah žaloby z hľadiska toho, či obsahuje skutkové tvrdenia, ktoré by boli spôsobilé preukázať žalovaný nárok a už v tomto prvotnom štádiu ak by zistil, že neobsahuje, mal žalobu zamietnuť v celom rozsahu. Podľa jeho názoru neboli preukázané podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu, pričom nielenže neboli preukázané, ale neboli ani riadne tvrdené a počas konania boli aj formulované značne zmätočne a neprehľadne. Žalobca dostatočne neuniesol bremeno tvrdenia, čo bola žalobcova prvá procesná povinnosť, ktorú je povinný uniesť. Nestačí, že žalobca určité skutočnosti tvrdil v žalobe. Povinnosť tvrdenia sa vzťahuje aj na zmenu žaloby. Podstatou zmeny žaloby potom nemôže byť len úprava petitu, ale aj také uvedenie rozhodujúcich tvrdení, ktoré umožní súdu aj žalovanému urobiť si jasnú predstavu, čo sa žaluje a na základe čoho. Súd si jednoducho nemôže domýšľať, čo a na základe čoho asi žalobca požaduje. Takto špecifikované podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia nespĺňajú požiadavky podľa § 132 ods. 1 CSP a § 150 ods. 1 C.s.p. Zo skutkových tvrdení poskytnutých žalobcom vo vzťahu k ním uplatnenému nároku na zaplatenie náhrady za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti podľa názoru žalovaného nebolo možné zistiť, či si žalobca v uplatňovanej výške jednotlivé mesačné mzdové nároky vzniknuté počas rozhodného časového, tvoriace spolu žalovanú istinu v súčte 1.644,68 eur (po poslednej úprave) uplatnil v týchto sumách dôvodne alebo nie, o úrokoch už ani nehovoriac. Žalobca podľa žalovaného riadne nespĺnil povinnosť tvrdenia, no i napriek tomu súd (i keď nie v celom rozsahu) jeho žalobu posúdil ako dôvodnú, zohľadňujúc pritom namietané premlčanie a výrokom II. mu priznal sumu 760,64 eur spolu s príslušenstvom. S prihliadnutím na doposiaľ uvedenú skutkovú vecnú a právnu argumentáciu žalovaný považuje argumentáciu súdu prvého stupňa za nedostatočnú, nepresvedčivú, nedôvodnú a celkom zjavne aj nesprávnu a teda za nezákonnú, keďže sa v konečnom dôsledku výrok rozsudku nerieši spravodlivé usporiadanie vzťahov sporových strán.

4. Žalobca ani žalovaný sa k odvolaniu protistrany v súdom stanovenej lehote nevyjadrili.

5. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, v medziach uplatňovaných odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 379 a § 380 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné, avšak čiastočne dôvodné je odvolanie žalobcu, a preto je potrebné napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť.

6. Žalovaný svoje odvolanie založil na námietke o takých nedostatkoch žaloby, primárne spočívajúcich v absencii rozhodujúcich skutkových tvrdení, ktoré bránili meritórnemu rozhodnutiu prejednávanej veci, jednoducho povedané, založil ho na námietke, že v žalobe a ďalších podaniach žalobcu chýba vymedzenie rozhodujúcich skutočností tvrdených žalobcom v takom rozsahu, ktorý by umožňoval o veci rozhodnúť. S touto námietkou žalovaného sa však odvolací súd nestotožnil.

7. Žaloba je podanie, ktorým sa začína konanie pred súdom a ktoré okrem všeobecných náležitostí podaní uvedených v ustanovení § 42 ods. 4 O.s.p., keďže konanie začalo za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku (§ 470 ods. 2 C.s.p.) musí obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností a musí z nej byť zrejmé, čoho sa žalobca domáha. Pre civilné sporové konanie, ktoré je ovládané dispozičnou zásadou, platí, že súd je žalobou viazaný. Nárok uplatnený žalobou je charakterizovaný opísaním skutkových okolností, ktorými žalobca svoj nárok zdôvodňuje. Týmto skutkovým základom, ktorý žalobca uvedie v žalobe v spojitosti so žalobným petitom, je potom vymedzený základ nároku uplatneného žalobou, ktorý je predmetom sporu. Rozhodujúcimi skutočnosťami sa rozumejú údaje, ktoré sú potrebné na to, aby bolo jasné, o čom a na akom podklade má súd rozhodnúť, a ktoré v prípade, že budú preukázané, umožňujú žalobe vyhovieť. Právny dôvod požadovaného plnenia vyplýva zo súhrnu opísania skutkových okolností. Platí aj to, že žalobca nie je povinný uviesť ustanovenia zákona alebo iného právneho predpisu, ktorým svoj nárok odôvodňuje. Právna kvalifikácia nároku žalobcom nie je pre súd záväzná, pretože právne posúdenie veci podľa predpisov hmotného práva patrí súdu.

8. V preskúmvanej veci sa žalobca žalobou zo dňa 16.01.2013 domáhal zaplatenia istiny 531,32 eur s odôvodnením, že na základe pracovnej zmluvy vykonával pre žalovaného práce v pracovnej pozícii hasič, pričom v období od augusta 2009 do decembra 2011 mu žalovaný vyplatil náhradu za pracovnú pohotovosť s omeškaním, preto žiada úrok z omeškania, presne špecifikovaný v žalobe a vyčíslený v žalobnom petite konečnou sumou 531,32 eur. Dňa 11.6.2014 doručil žalobca súdu prvej inštancie podanie, ktorým požiadaval o zmenu pôvodného návrhu tak, že žalovaný mu má zaplatiť istinu 4.474,65 eur a úrok z omeškania 991,92 eur s odôvodnením, že žalovaný mu v období od roku 2009 nezaplatil

mzdu za čas pracovnej pohotovosti v plnej výške, žalobcovi dlhuje 4.474,65 eur a má preto aj nárok na úroky z omeškania z dlžnej sumy. Dňa 02.04.2015 doručil žalobca súdu prvej inštancie podanie, ktorým požiadal o zmenu návrhu tak, že žalovaný mu má zaplatiť istinu 3.741,77 eur a úrok z omeškania zo špecifikovaných dlžných mesačných istín počnúc istinou so zaplatením ktorej mal byť žalovaný voči žalobcovi v omeškaní od 13.09.2009 a končiac istinou splatnou dňa 12.06.2012, vždy do zaplatenia, s odôvodnením, že mu od augusta 2009 nezaplatil za práce riadne pre žalovaného vykonané mzdu v celom rozsahu. Podaním zo dňa 14.03.2023 žalobca uplatnený peňažný nárok znížil a žiadal uložiť žalovanému povinnosť zaplatiť mu istinu 2.459,73 eur a úrok z omeškania zo špecifikovaných dlžných mesačných istín počnúc istinou so zaplatením ktorej mal byť žalovaný voči žalobcovi v omeškaní od 13.09.2009 a končiac istinou splatnou ku dňa 12.7.2012, pričom skutkový základ nezmenil.

9. Súd môže rozhodnúť vo veci samej, pokiaľ mu v tom nebráni nedostatok podmienky konania, pre ktorý musí byť konanie zastavené, alebo mu v tom bránia také vady žaloby, pre ktoré nie je možné pokračovať v konaní. Ak žalobca neuvedie v žalobe všetky potrebné tvrdenia významné podľa hmotného práva, nejde o vadu žaloby, ktorá by bránila pokračovaniu v spore, v prípade že v žalobe sú opísané aspoň také rozhodujúce skutočnosti, ktorými bol vymedzený predmet sporu po skutkovej stránke a ktoré umožňujú jeho individualizáciu. Odvolací súd pripúšťa, že žalobca svojim procesným postupom v tejto veci spôsobil značnú neprehľadnosť ním uplatnených nárokov, avšak z obsahu všetkých podaní, ktoré žalobca doručil do tohto konania od 11.06.2014, jednotlivito ako v ich vzájomnej súvislosti a nadväznosti, vyplýva, že žalovaná istina má skutkový základ v tvrdení o vykonaní prác žalobcom pre žalovaného tým, že bol povinný byť v rozhodnej dobe na pracovisku a byť pripravený na výkon práce, za čo nedostal v plnej výške zaplatené, teda uplatňuje si nedoplatok mzdového nároku. Zo žalobcom opísaného skutkového deja bolo totiž zrejme, o čom a na akom základe má súd prvej inštancie rozhodnúť, boli v nej popísané také skutočnosti, na základe ktorých mohol súd prvej inštancie dospieť k právnomu záveru o tom, či nárok vyjadrený žalobným petitom, vzhľadom na tvrdené a preukázané skutočnosti, je alebo nie je právne opodstatnený. Právne posúdenie veci podľa právnych noriem, ktoré na tvrdený skutkový stav dopadajú, je vecou súdu, ktorému prináleží povinnosť vybrať príslušnú právnu normu. Vzhľadom na uvedené nebolo potom možné prisvedčiť odvolacej námietke žalovaného, že by konštrukcia žaloby žalobcu pre nedostatok jej skutkových tvrdení týkajúcich sa žalovaných nárokov neumožňovala vo veci meritorne rozhodnúť. Táto (prakticky jediná) odvolacia námietka žalovaného preto nie je dôvodná a nie je preto ani spôsobilá privediť pre žalovaného priaznivejšie rozhodnutie v spore.

10. Pokiaľ ide o odvolanie podané žalobcom, žalobca výslovne v odvolaní uviedol, že napáda aj výrok II. rozsudku súdu prvej inštancie, teda výrok, ktorým bolo jeho žalobe (čiastočne) vyhovené. Odvolací súd poukazuje na to, že oprávnenie na podanie odvolania nemá strana bez ďalšieho. Z povahy odvolania, ako riadneho opravného prostriedku, vyplýva, že odvolanie môže podať len tá strana, ktorej nebolo rozhodnutím súdu prvej inštancie v celom rozsahu vyhovené, prípadne ktorej bola rozhodnutím súdu prvej inštancie spôsobená iná ujma na jej právach. Rozhodujúci je pritom výrok rozhodnutia súdu prvej inštancie, pretože existenciu novej ujmy možno hodnotiť len z procesného hľadiska (viď napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 215/2010 zo dňa 09. novembra 2010). V prípade vyhovenia žalobe ide vždy o rozhodnutie v prospech žalobcu. Vzhľadom na uvedené, odvolací súd dospel k záveru, že žalovaný v danom prípade nebol subjektívne procesne legitimovaný na podanie odvolania proti výroku II. napadnutého rozsudku, ktorým súd žalobe čiastočne vyhovel, keďže toto nebolo vydané v jeho neprospech, a preto jeho odvolanie v tejto časti podľa § 386 písm. b) C.s.p. odmietol.

11. Žalobca odvolaním napadol aj výrok I. rozsudku, ktorým súd prvej inštancie zastavil konania v časti istiny 2.014,92 eur s príslušenstvom. Odvolací súd považoval odvolanie žalobcu voči tomuto výroku rozsudku za neopodstatnené. Súd prvej inštancie postupoval procesne správne a v súlade s ustanovením § 145 ods. 2 C.s.p., keď konanie v tejto časti zastavil, a to až v napadnutom rozsudku, ktorým sa konanie končí. Civilný sporový poriadok zakotvuje dispozičné právo žalobcu uplatniť a brániť svoje práva a oprávnené záujmy podaním žaloby na súd, avšak tiež právo následne v priebehu konania disponovať so žalobou, teda aj vziať podanú žalobu v priebehu súdneho konania celkom alebo sčasti späť. Súd prvej inštancie konanie čiastočne zastavil s poukazom na dispozičný prejav žalobcu, ktorý vo svojom podaní zo dňa 14.03.2023 výslovne a zreteľne uviedol, že berie žalobu v časti istiny 2.014,92 eur s príslušenstvom späť. Súdu prvej inštancie preto v tomto smere nemožno vytknúť žiadne pochybenie v súvislosti s jeho postupom pri rozhodnutí o čiastočnom zastavení konania.

12. Posúdenie odvolacej námietky žalobcu, či súd správne vyhodnotil žalovaným uplatnenú námietku premlčania, závisí od záveru, či si žalobca právo na mzdové nároky a úrok z omeškania uplatnil už žalobou zo dňa 16.01.2013, alebo podaním zo dňa 11.06.2014, alebo až podaním zo dňa 02.04.2015 spojený s podaním zo dňa 14.3.2023, ktorým vzal žalobu čiastočne späť. Zo žaloby doručenej súdu prvej inštancie dňa 16.01.2013 je zrejmé, že žalobca sa domáhal zaplattenia 531,32 eur z dôvodu, že žalovaný mu oneskorene zaplatil mzdové nároky, uplatnená suma predstavuje len vyčíslený úrok z omeškania za oneskorene uhradené mzdové nároky. Z podania žalobcu zo dňa 16.01.2013 nie je zrejmé, že by išlo len o predbežnú žalobu, naopak žaloba je jasne skutkovo vymedzená. Naproti tomu v podaní zo dňa 11.06.2014 žalobca uviedol, že podstata žaloby spočíva v tom, že mu žalovaný nezaplatil v plnom rozsahu mzdové nároky, dlhuje mu za obdobie rokov 2009,2010,2011 a 2012 na istine 4.474,65 eur a úroky z omeškania z tejto sumy vo výške 991,92 eur (bez špecifikácie). Podaním zo dňa 02.04.2015 zotrval na tomto skutkovom základe a upravil žalobný petit tak, že od žalovaného žiadal, aby mu zaplatil istinu a úroky z omeškania z dlžných mesačných mzdových nárokov. Z podaní žalobcu zo dňa 11.06.2014 a 02.04.2015 je zrejmé, že žalobca peňažný nárok oprel o iný skutok, iné rozhodné skutočnosti (nedoplatok mzdových nárokov) ako v žalobe zo dňa 16.01.2013 (úroky z omeškania oneskorene vyplatené mzdové nároky). Účinok spojený s podaním žaloby je možné spojiť len s podaním takej žaloby, o ktorej je v konečnom dôsledku vecne súdom rozhodnuté, pričom platí, že ak žalobca v priebehu sporu žalobu zmení, hmotnoprávne účinky zmenenej žaloby nastávajú dňom, kedy bol súdu doručený návrh na zmenu žaloby.

13. S poukazom na vyššie uvedené je potom nesprávny záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého žalobcovi z dôvodu námietky premlčania nemožno priznať náhradu mzdového nároku za obdobie január 2012 a február 2012 a právo na úrok z omeškania zo mzdových nárokov zročných odo dňa 13.06.2011 do dňa 13.03.2012 s odôvodnením, že predmetný nárok si žalobca v spore uplatnil až podaním zo 02.04.2015. Pre účely posúdenia premlčania náhrady mzdového nároku za obdobie január 2012 a február 2012 a nároku na úrok z omeškania je totiž rovnako potrebné vychádzať z podania žalobcu zo dňa 11.06.2014, a to aj napriek tomu, že žalobca v tomto podaní úrok z omeškania vyčíslil len jednou pevnou sumou bez špecifikácie. V takomto prípade bolo totiž povinnosťou súdu prvej inštancie vyzvať žalobcu na odstránenie predmetnej vady, na doplnenie rozhodných skutočností ohľadom výpočtu vyčísleného úroku z omeškania. Tento postup predbehol žalobca podaním zo dňa 02.04.2015. Z obsahu tohto podania je zrejmé, že je iba rozvinutím žalobcových tvrdení prednesených v podaní zo dňa 11.06.2014 a nie uplatnením nového skutku. Preto ak súd prvej inštancie pri úvahe kedy došlo k pretrhnutiu plynutia premlčacej doby k náhrade mzdového nároku za obdobie január 2012 a február 2012 a k právu na úroky z omeškania z mesačných nedoplatkov mzdových nárokov vychádzal z podania zo dňa 20.01.2015, nie je jeho právne posúdenie veci správne. Podanie žalobcu zo dňa 11.06.2014 malo za následok pretrhnutie plynutia premlčacej doby vo vzťahu k uplatneným nedoplatkom zo mzdových nárokov splatných od mája 2011, ako aj vo vzťahu k uplatnenému zročnému príslušenstvu príslúchajúcemu k týmto nárokom.

14. Vzhľadom na to, že žalobca svojimi vyššie uvedenými podaniami od 11.06.2014 zmenil skutkový základ týkajúci sa právneho dôvodu uplatnenej pohľadávky oproti pôvodnej žalobe, neobstojí vo vzťahu k pretrhnutiu plynutia premlčacej doby jeho odvolacia argumentácia, že úrok z omeškania si uplatňoval už žalobou zo dňa 16.01.2013 a preto mu tento patrí aj vo výške istiny 531,32 eur. Žalobca v tejto súvislosti nesprávne argumentuje tým, že rozhodujúcim je uplatnenie samotnej istiny. Účinok spájaný s podaním žaloby, to znamená pretrhnutie plynutia premlčacej doby, je možné spojiť len s podaním takej žaloby, o ktorej je v konečnom dôsledku súdom vecne rozhodované. V priebehu tohto sporu žalobca pôvodnú žalobu o zaplattenie istiny 531,32 eur ako vyčísleného úroku z omeškania za oneskorene žalovaným zaplattené mzdové nároky, nahradil novou žalobou o zaplattenie nedoplatkov mzdových nárokov zročných v príslušnom kalendárnom mesiaci spolu s úrokom z omeškania. Pokiaľ žalobca žalobu zo dňa 16.01.2013 nahradil žalobou novou, skutkovo inou, nebolo možné v procesných podmienkach tejto veci pri ustálení pretrhnutia plynutia premlčacej doby vychádzať z pôvodnej žaloby, o ktorej sa pre jej zmenu už nekonalo.

15. Na základe uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je nevyhnutné podľa § 388 C.s.p. vo výroku III zmeniť a žalobcovi priznať náhradu mzdových nárokov za mesiace máj 2011 vo výške 62,82 eur, jún 2011 vo výške 76,68 eur, júl 2011 vo výške 68,05 eur, august 2011 vo výške 62,82 eur, september 2011 vo výške 68,16 eur, október 2011 vo výške 70,67 eur, november 2011 vo výške 68,16 eur, december 2011 vo výške 62,82 eur, január 2012 vo výške 74,92 eur, február 2012

vo výške 88,74 eur, marec 2012 vo výške 22,48 eur, apríl 2012 vo výške 67,43 eur, máj 2012 vo výške 69,63 eur a jún 2012 vo výške 61,19 eur, spolu v sume 924,30 eur, ako aj riadne uplatnené úroky z omeškania z priznaných mzdových nárokov; a vo zvyšnej časti uplatnených mzdových nárokov a k nim prislúchajúcim úrokom z omeškania za mzdové obdobie august 2009 až apríl 2011 žalobu zamietnuť, vzhľadom na žalovaným dôvodne uplatnenú námietku premlčania.

16. Zmenou napadnutého rozhodnutia vznikla odvolaciu súdu podľa § 396 ods. 2 C.s.p. povinnosť rozhodnúť o trovách celého (prvoinštančného aj odvolacieho) konania. V konečnom dôsledku mal žalobca z celkovej žalovanej istiny 4.474,65 eur úspech v časti 924,30 eur, čo zodpovedá úspechu žalobcu v pomere 20,70 % a jeho neúspech, ktorý zodpovedá úspechu žalovaného v pomere 79,30 %. Žalobca vzal žalobu v časti istiny 2.014,92 eur s príslušenstvom späť bez uvedenia relevantného dôvodu a teda v tejto časti procesne zaviniel zastavenie konania. V časti istiny 1.536,43 eur s príslušenstvom bola žaloba zamietnutá, teda v tejto časti bol žalobca neúspešný. Pomer úspechu žalovaného 79,30 % k úspechu žalobcu 20,70 % potom predstavuje 58,60 %. Preto odvolací súd žalobcovi podľa § 255 ods. 2 C.s.p. proti žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 58,60 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

17. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).